

Suomen kymmenes mammuttilöytö Helsingin Vuosaaresta

Helsingin Vuosaaren satamatöiden yhteydessä löydettiin syksyllä 2005 mammutin kyynärluu (ulna). Paleontologi **Pirkko Ukkonen** (Lundin yliopisto, Ruotsi) käynnisti tutkimukset luun iän ja alkuperän selvittämiseksi. Suomesta on löydetty aiemmin yhdeksän mammutin jäännettä, edellisen kerran Helsingin Herttoniemestä vuonna 1954. Ensimmäinen tiedossa oleva mammuttilöytö on Iijoelta vuodelta 1750.

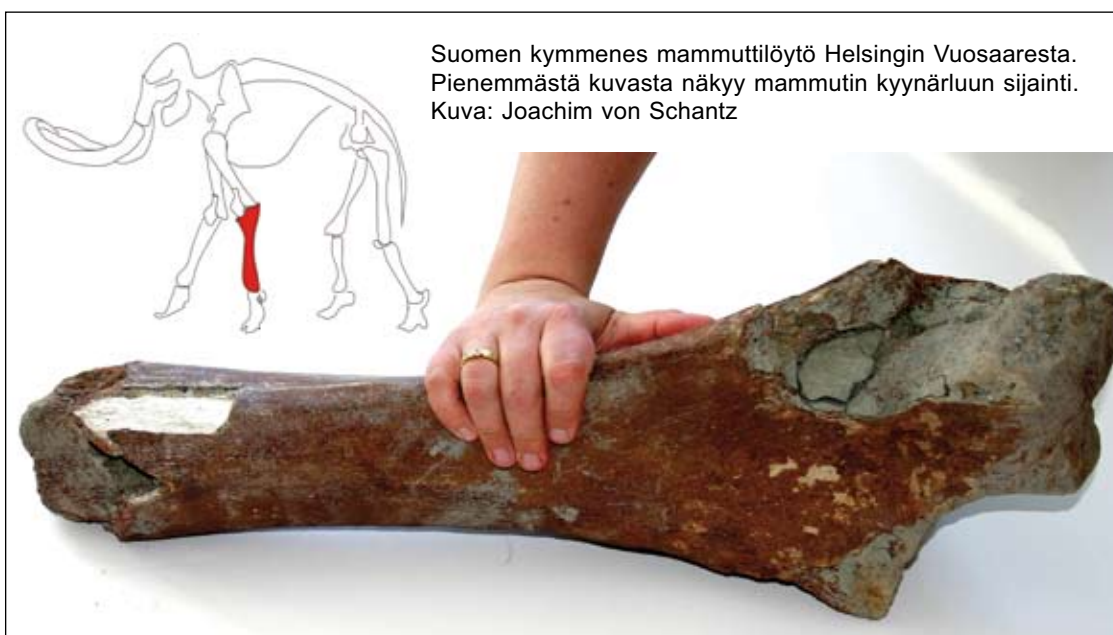
Vuosaaren luulöytö on Suomen vanhin tai toiseksi vanhin. Radiohiiliajoitusmenetelmällä Vuosaaren kyynärluu todettiin yli 40 000 vuotta vanhaksi, eli vanhemmaksi, kuin kyseisellä menetelmällä kyetään ajoittamaan. Geologi **Arto Miettinen** (Helsingin yliopisto) tutki piilevät mammutin luuhun kiinnittyneestä sedimentistä tarkemman iän määrittämiseksi. Sedimentti oli harmaata savista silttiä. Sedimentin piilevät ovat mariinisessa ympäristössä esiintyvää lajistoa, joka vaatii korkeaa, yli 20 promillen suolapitoisuutta. Kyseistä piilevälajistoa ei ole esiintynyt Itämeressä viime jääkauden jälkeen. Sen sijaan lajisto vastaa täysin Karjalan kannakselta tutkittujen Eem-interglasiaalikerrostumien piileväkoostumusta. Näillä

perusteilla Vuosaaren löytö on alustavasti arvioitu noin 120 000 vuotta vanhaksi.

Ajoitetut mammuttilöydöt ovat herättäneet uusia kysymyksiä Suomen jääkausihistoriasta. Mammuttilöydöt ja niiden ikä tukevat käsitystä jäättömästä ympäristöstä alueellamme keski- ja myöhäis-Veikselissä. SK.

Lähde: Helsingin yliopiston lehdistötiedote 26.6.2006

Mammuttilöytöjen ikä on määritetty radiohiilimenetelmällä Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen museon ajoituslaboratoriossa. Kaksi mammutinjäännettä on kateissa (Pohjasta vuonna 1896 löytynyt kylkiluu sekä Tuuloksesta vuonna 1923 löytynyt olkaluu), joten niiden ikää ei ole voitu määrittää. Espoosta vuonna 1921 löytyneen poskihampaan iäksi saatiin radiohiiliajoitusmenetelmällä yli 43 000 vuotta, mutta tarkempaa iänmäärittystä siitä ei ole mahdollista tehdä. Suomen löydöistä nuorin on Herttoniemen olkaluu (16 000 v.). Viisi löydöstä on ajoitettu noin 20 000–30 000 vuotta vanhoiksi.

Suomen kymmenes mammuttilöytö Helsingin Vuosaaresta. Pienemmästä kuvasta näkyy mammutin kyynärluun sijainti. Kuva: Joachim von Schantz